

Készült
a Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával

Megjelenik évente négyszer
Előfizetési díj: 2000,-Ft. + postaköltség. Egy szám ára 500,-Ft.

HU ISSN 0454-3475

Szerkesztőbizottság

Adamikné Jászó Anna, Balogh Mihály (főszerkesztő)
Csík Tibor, Dán Krisztina, Fischerné Dárdai Ágnes,
Golnhoffer Erzsébet, Jáki László (felelős szerkesztő)
Kelemen Elemér, Nádasi András

Borító és tördelés: Illovszky Gyöngyi
Olvasószerkesztő: Ábrahám Erika
A szerkesztőség címe: 1089 Budapest, Könyves Kálmán krt. 40.
Levelezési cím: 1063 Budapest, Pf. 49.
Telefon: 323-5527, 323-5552
E-mail: kiadoi@opkm.hu
Elektronikus kiadás: www.eken.opkm.hu

Közreadja az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum
Felelős kiadó: Dr. Farkas Katalin

Nyomdai kivitelezés:
Érdi Rózsa Nyomda, 2030 Érd Törökbálinti út 34.
Felelős vezető: Juhász László

Könyv és Nevelés

2009/1.

Tartalom

Balogh Mihály: *Mustra* 6

KÖNYVTÁR

Tóth Zsuzsa: Jobbágy Károly, a könyvtárostanár (1921-1998) 8

A cigányság beilleszkedése és a közkönyvtár (*Arató Antal*) 17

OLVASÁSPEDAGÓGIA

Orbán Gyöngyi: Ugyanúgy, mint eddig. A hermeneutika helye az irodalomtanításban 24

Hock Zsuzsa: Olvasásünnep – kampányok nélkül 39

Az olvasóvá nevelés megalapozása (*Dán Krisztina*) (EKÉN)

Sipos Anna Magdolna: „Ehhez a munkához egy ideálisan gondolkozó embernek egész lelkesedésre szükség van...” (EKÉN)

Ketten a klasszikusok átírásáról

Vajda Kornél: Tétova merengések 44

Mezei László Miklós: A „lebutított” Jókai 47

Fináczy Ernő: A kivonatos tankönyvek és szakkörök (EKÉN)

L. Plenk Anna: Karácsonyra könyvet. (Pillanatkép 2008.) 50

TANKÖNYV – TANESZKÖZ

Nádasi András: Csillaghírnök – különleges muzeális és modern csillagászati eszközök 54

Gombár Zsófia: Az 1978-as reformtervezet szerepe a magyar irodalomtanítás történetében (EKÉN)

Tiszteletpéldány (*Jáki László*) 70

Többet a fizika tankönyvekről

(*Kopper Bence, Póth Csaba, Kováts Antal*) (EKÉN)

Néhány szó a Cambridge School Shakespeare sorozatról

(*Gombár Zsófia*) (EKÉN)

Kell-e a latin? Kerekasztal beszélgetés a magyarországi latintanításról. Moderátor: *Balogh Mihály* (EKÉN)

NEVELÉSTÖRTÉNET

Jáki László: Benedek Elek, a Nemzeti Közoktatás és a Néptanítók Lapja szerkesztője (EKÉN)

Benedek Elek: Üdv az olvasónak (EKÉN)

Apponyi Albert: „A Néptanítók Lapja olvasóinak” (EKÉN)

IFJÚSÁGI IRODALON

H. Tóth István: „Cipőd talpán a szülőfölded nem viheted el.”

(Értették? Megértették? Miről szólnak az adatok?) 72

Dienes Éva: IBBY Konferencia 2009. 83

KITEKINTÉS, HÍREK 86

Table of contents

Mihály Balogh: Show

LIBRARY

Zsuzsa Tóth: Károly Jobbágy, the librarian teacher

The adaptation of the Gypsies and the public library (*Arató Antal*)

PEDAGOGY OF READING

Gyöngyi Orbán: Just as until now. The place of hermeneutics in teaching literature

Zsuzsa Hock: Celebration of reading without campaign

The establishment of becoming a reader (*Dán Krisztina*) (EKÉN)

Anna Magdolna Sipos: „For this job the whole enthusiasm of an ideally thinking man is needed...” (EKÉN)

Two people about rewriting the classics

Kornél Vajda: Hesitating reveries

László Miklós Mezey: The simplified Jókai

Ernő Fináczy: Abridged textbooks and study groups (EKÉN)

Anna L. Plenk: The book I got for Christmas

TEXTBOOKS – TEACHING AIDS

András Nádas: Star messenger – special museum and modern astronomical instruments

Zsófia Gombár: The role of the reform curriculum of 1978 in the history of teaching Hungarian literature (EKÉN)

Bence Kopper – Csaba Póth – Antal Kovács: Several people about physics textbooks (EKÉN)

Is Latin needed? Round table discussion on teaching Latin in Hungary.

Moderator: *Mihály Balogh* (EKÉN)

„A complimentary copy” (*László Jáki*)

A few words about the Shakespeare series by Cambridge School (G) (EKÉN)

HISTORY OF EDUCATION

László Jáki: Elek Benedek, the editor of the National and the Schoolteacher Paper (EKÉN)

YOUTH LITERATURE

István H. Tóth: „You can not take your mother country on the sole of your shoes.” (Understand? Comprehend? What the facts are about?)

Éva Dienes: IBBY Conference 2009

OUTLOOK, NEWS

INHALT

Muster (*Mihály Balogh*)

BIBLIOTHEK

Zsuzsa Tóth: Károly Jobbágy, der Bibliothekarslehrer 1921-1998

Die Anpassung der Zigeuner und die öffentliche Bibliothek (*Antal Arató*)

LESEPÄDAGOGIK

Gyöngyi Orbán: So, wie bis jetzt. Der Platz der Hermeneutik in der Literaturlehre

Zsuzsa Hock: Lesefest – ohne Kampagne

Die Wirksamkeit des Leseunterrichtes (*Krisztina Dán*) (EKÉN)

Anna Magdolna Sipos: „Diese Arbeit bedarf der vollen Begeisterung eines ideell denkenden Menschen“ (EKÉN)

Zwei über die Umschrift der Klassiker

Kornél Vajda: Grübeleien

László Miklós Mezey: „Der verdummte“ Jókai

Ernö Fináczy: Schulbücher im Auszug und die Fachzirkel (EKÉN)

Anna L. Plenk: Was für ein Buch bekam ich zu Weihnachten

LEHR- UND LERNMITTEL

András Nádas: Der Sternbote – besondere alte und moderne astronomische Instrumente

Zsófia Gombár: Die Rolle des 1978-er Reformstudienplanes in der Geschichte der Literaturlehre (EKÉN)

Mehrere über die Physik Lehrbücher

(*Bence Kopper, Csaba Póth, Antal Kováts*) (EKÉN)

Lingua Latinam discimus? Tafelrunde Gespräch über den Lateinunterricht in Ungarn. Moderator: *Mihály Balogh* (EKÉN)

„Freiexemplar“ (*László Jáki*)

In wenigen Worten über die Shakespeare Serie des Cambridge School (G.) (EKÉN)

ERZIEHUNGSGESCHICHTE

László Jáki: Elek Benedek, der Redakteur der Zeitschriften

„National Schulwissen“ und „Blatt der Volksschüler“ (EKÉN)

Elek Bendek: Heuil dem Leser (EKÉN)

Albert Apponyi: An die verehrten Leser des Blattes der Volksschullehrer (EKÉN)

JUGENDLITERATUR

István H. Tóth: „Su kennst dein Heimatland auf deinen Schulsohlen nicht wegtragen.“ (Vernomenn? Verstanden? Worüber berichten die Datenquellen?)

Éva Dienes: IBBY Konferenz 2009

NACHRICHTEN, AUSBLICK

E számunk szerzői

Arató Antal ny. könyvtárigazgató, Székesfehérvár

Balogh Mihály ny. főigazgató, Kunszentmiklós

Dán Krisztina ny. iskolai könyvtári vezető, szakfelügyelő, Bp.

Dienes Éva könyvtáros, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Bp.

Gombár Zsófia tudományos kutató, Portugália

H. Tóth István kandidátus, egyetemi docens, Károly Egyetem, Prága

Hock Zsuzsanna könyvtár pedagógiai szaktanácsadó, Bp.

Jáki László tudományos főmunkatárs, OFI – OPKM, Bp.

Kopper Bence tanár, Szinyei Merse Pál Gimnázium, Bp.

Kováts Antal FURUKAV, Bp.

Mezey László Miklós szerkesztő, OSZK

Dr. Nádasi András egyetemi docens, Eszterházy Károly Főiskola, Eger

Plenk Anna ny. könyvtáros, Bp.

Póth Csaba tanár, Szinyei Merse Pál Gimnázium, Bp.

Sipos Anna Magdolna tanszéki könyvtáros, PÉCCs

Tóth Zsuzsa tanszéki könyvtáros, ETE BTK, Bp.

Vajda Kornél ny. szerkesztő, Bp.